

Karol Pniak

Official Number	76707
Rank	polski: mjr pil./308 DM/ brytyjski: S/Ldr
Date of birth	1910-01-26
Date of death	1980-10-17
Cemetery	Jaworzno-Szczakowa, ul. Jaworowa - Cmentarz Parafialny Wsp. 50.235485, 19.300396
Grave	Rodzinny
Photo of grave	
Country	Polska
Period	Okres powojenny

Source

Zdjęcie grobu: Wiesław Grudniak
Zdjęcie lotnika: Karol Pniak via Rafał Guzik

Biogram:

Urodził się 26 stycznia 1910 roku w Jaworznie. Tam ukończył szkołę powszechną, a następnie gimnazjum w Chorzowie. 23 października 1928 roku zaciągnął się do wojska. Skierowano go do 2 Pułku Lotniczego w Krakowie. Od stycznia do maja 1929 roku uczył się w Szkole Podoficerskiej przy dyonie szkolnym 2 PL. Został awansowany do stopnia kaprała w grudniu 1929 roku. 5 maja 1930 r. rozpoczął naukę w Szkole Podoficerów Lotnictwa w Bydgoszczy, którą ukończył po pięciu miesiącach zdobywając specjalność pilota. Następnie skierowano go do 22 Eskadry Liniowej w 2 PL. Od lipca do września 1931 r. zdobywał szlify pilota myśliwskiego w Szkole Strzelania i Bombardowania w Grudziądzu. Po ukończeniu kursu odkomenderowano go do 122 Eskadry Myśliwskiej. Jako podoficer latał wraz z por. J. Bajaniem i kpr. S. Mackiem w słynnym zespole akrobatycznym zwanym od nazwiska jego dowódcy "Trójką Bajana". W latach 1932 i 1933 zajął pierwsze miejsce w strzelaniu powietrznym na ogólnopolskich zawodach w Grudziądzu. W 1935 r. będąc wraz z ppor. A. Wczelikiem i kpr. S. Mackiem w reprezentacji 2 PL na Mistrzostwa Lotnictwa Myśliwskiego w Grudziądzu zdobył drużynowo I miejsce. Wraz z pilotami swojego pułku trzykrotnie zdobył Puchar Ministra Spraw Wojskowych. W marcu 1936 r. otrzymał awans na plutonowego. We wrześniu 1936 r. wyjechał do Bydgoszczy do Szkoły Piechoty dla Podoficerów. 1 sierpnia 1938 r. otrzymał kolejny awans, tym razem na sierżanta tytularnego. Po zlikwidowaniu szkoły w Bydgoszczy, 17 października 1938 r. przeniesiono go na III rok Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie. Ukończył uczelnię jako absolwent XII promocji dnia 15 czerwca 1939 roku. 19 czerwca został skierowany na staż do 142 Eskadry Myśliwskiej 4 PL w Toruniu. W jej składzie walczył we wrześniu 1939 r.

1 września brał udział w zestrzeleniu Hs 126 z 3.(H)/21, ale oficjalnie to zwycięstwo nie zostało mu przyznane. 2 września zgłosił zestrzelenie Do 17 i była to maszyna z II./KG 3 lub Me 110 z I./ZG 1. 3 września znów brał udział w zestrzeleniu Hs 126 z 3.(H)/21, ale oficjalnie to zwycięstwo nie zostało mu przyznane. Następnego dnia rano wraz z kpt. M. Leśniewskim i ppor. S. Skalskim uszkodził Do 17. Tego samego dnia po południu podczas powietrznej bitwy nad Początkowem Pniak meldował zestrzelenie dwusilnikowego samolotu (najprawdopodobniej był to Me 110 z I./ZG 1), ale dowództwo przyznało mu zestrzelenie jednosilnikowego Ju 87. 9 września podczas lądowania w ciemności rozbił P.11 i pokaleczył twarz oraz doznał ogólnych obrażeń. We wrześniu wykonał 24 loty bojowe i 15 razy wziął udział w walkach.

18 września przekroczył granicę z Rumunią, a 29 października 1939 r. dotarł do Francji, gdzie został przydzielony do obozu lotnictwa polskiego w Salon. Zgłosił się ochotniczo na wyjazd do Anglii i dotarł tam w styczniu 1940 r. Otrzymał numer służbowy 76707. Po kilkumiesięcznym pobycie w bazie lotniczej w Blackpool, został wysłany na przeszkolenie myśliwskiej w 6 OTU w Sutton Bridge.

8 sierpnia 1940 r. otrzymał przydział do 32 Dywizjonu Myśliwskiego RAF stacjonującego w Biggin Hill. 12 sierpnia zgłosił zestrzelenie nad Dover Me 109, a 18 sierpnia, tym razem niedaleko Croydon, dwóch kolejnych samolotów tego typu, stając się jednym z pierwszych polskich "asów" II wojny światowej, którzy na swoim koncie zestrzeleń mieli co najmniej pięć samolotów przeciwnika. Poza tym w czasie służby w 32 DM zgłosił po prawdopodobnym zestrzeleniu Me 109 w dniach 15 i 24 sierpnia oraz uszkodzenie Do 17 (15

sierpnia) i uszkodzenie zespołowe Do 215 (22 sierpnia). 24 sierpnia został zestrzelony przez niemieckiego myśliwca nad Folkestone. Wyskoczył na spadochronie i ranny trafił do szpitala. Jego samolot Hurricane, V6572, rozbił się w Rhodes Minnis, niedaleko Lyminge. Po wyjściu ze szpitala na początku września wrócił do 32 DM, ale już 16 września przesunięto go do 257 Dywizjonu Myśliwskiego RAF stacjonującego w Martlesham Heath. 11 listopada brał udział w rozgromieniu ataku włoskiego lotnictwa na Anglię. Zestrzelił wówczas jednego bombowca typu Fiat BR 20 samodzielnie i drugiego wspólnie z P/O Kayem. Atakowaną włoską jednostką bombową była 42o Stormo.

25 listopada 1940 r. otrzymał rozkaz przeniesienia do 306 "Toruńskiego" Dywizjonu Myśliwskiego stacjonującego w Tern Hill. W tym czasie, 1 września 1941 r. został awansowany do stopnia porucznika. Z powodów zdrowotnych od sierpnia 1941 r. nie wykonywał lotów bojowych. Podczas odpoczynku operacyjnego (od 18 listopada 1941 r.) służył w AFDU w Duxford. 30 stycznia 1942 r. wrócił do 306 DM na stanowiska kontrolera (na początku czerwca 1942 r. odbył 2-tygodniowy kurs kontrolerów w Stanmore). Do latania bojowego wrócił w listopadzie 1942 r. 1 grudnia 1942 r. został dowódcą eskadry w 306 DM. 1 marca 1943 r. awansowany do stopnia kapitana.

Zgłosił się ochotniczo na wyjazd do Afryki i został zakwalifikowany do pierwszego składu zespołu.

Po powrocie do Anglii, 22 lipca 1943 r. trafił do 3 Polskiego Skrzydła Myśliwskiego. Od 24 września 1943 r. pracował jako instruktor w 58 OTU w Grangemouth. 23 listopada zaczął służbę na stacji Northolt, jako kontroler lotów. 12 marca 1944 r. przeniesiono go do 61 OTU w Rednal, gdzie pełnił funkcję instruktora. 25 września 1944 r. został oddelegowany do 84 GSU, by 25 października 1944 r. być przeniesionym do 308 "Krakowskiego" DM. 28 listopada przejął od W. Retingera dowództwo tej jednostki. Dowodził jednostką do 30 czerwca 1945 r., kiedy to przekazał ją I. Olszewskiemu. Następnie przeszedł do kwatery głównej Polskich Sił Powietrznych w Blackpool. Później pracował w dowództwie 131 Skrzydła (od listopada 1945 r.). 16 sierpnia 1946 r. powrócił do 308 DM i ponownie objął jego dowództwo. Sprawował tę funkcję do czasu rozwiązania jednostki.

W czasie II wojny światowej wykonał 236 lotów bojowych, z czego w Wielkiej Brytanii 212 lotów bojowych w czasie 281 godzin i 30 minut oraz 44 loty operacyjne w czasie 22 godzin i 50 minut. Odznaczony był srebrnym Krzyżem Virtuti Militari nr 8995, czterokrotnie Krzyżem Walecznych i DFC. Na "Liście Bajana" figuruje z wynikiem 6 3-2-2 5/6 zestrzelonych samolotów przeciwnika.

W grudniu 1946 r. został zdemobilizowany i 24 lutego 1947 r. wrócił do kraju. Zamieszkał w Szczakowej koło Krakowa, gdzie pracował w spółdzielczości. Zmarł 17 października 1980 roku. Pochowany w rodzinnym Jaworznie.

Cyrk Skalskiego. Przyczynek do monografii, G.Sojda, G.Śliżewski. Warszawa 2009